

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

UJVIDEK, 1910.
július 10. vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkeresése-
ket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési felhívás.

Bármennyire híresztelték s várják bizonyos oldalról, hogy a »Határőr« megszűnik, e hő kívánság ellenére is tovább folytatjuk pályafutásunkat, fokozott munkakedvvel óhajtván t. olvasóink s jóakaróink igényeinek megfelelni.

Programmunk ismeretes: ezt álljuk és szolgáljuk továbbra is. Egyfelől hazánk önállóságának, függetlenségének kivívására, biztosítására irányuló minden törekvést felkarolni, előmozdítani, másfelől városunk anyagi és szellemi érdekeit szolgálni s előbbre vinni: marad továbbra is az a cél, melynek elérésére törekvő kötelességteljesítésben nem riadunk vissza nehézségtől, akadálytól. S ha valaha, úgy a sajtó ellenőrzési kötelessége most, az új politikai helyzet beálltával, új szellők lengésének ígéretével szemben kétszerte inkább válik feladatunkká.

Hogy feladatunkat minél sikeresebben végezhessük, a közönség támogatására, jóindulatu pártolására van szükségünk. Ezt kérjük bizalommal s midőn az új III. negyed alkalmából az előfizetések szives megújítását kérjük, arra is kérjük lapunk jóakaróit, hogy ismerőseik körében a lapot terjeszteni s annak barátokat szerezni sziveskedjenek.

Tisztelettel
a »Határőr« kiadóhivatala.

A közgyűlés nivója.

Amióta méltóságos máteházi Matkovits Béla »földbirtokos« úr ül Ujvidék város főispáni székében, nagyon sok szó esik törvényhatósági bizottságunk közgyűléseinek nivójáról.

Az a jóhiszemű és becsületes érzésű egyszerű polgárember, aki e fránya idegen szó igazi jelentésével nincs tisztában, mindenesetre azt hiszi, hogy amikor a méltóságos főispán úr oly erősen küzd törvényhatósági bizottságunk közgyűléseinek nivójaért, akkor legalább is azoknak az intézményeknek legelsőjéről van szó, amelyekkel a tavaszon megszületett nemzeti munkapárt s annak ujvidéki hivatalos képviselője, méltóságos máteházi Matkovits Béla főispán úr kívánja végre boldoggá tenni ezt az agyonsanyargatott Magyarországot s abban ezt az annyira elhanyagolt Ujvidék városát.

Aki azonban ennek a szónak igazi

erteimét ismeri, az nagyon jól tudja, hogy ez a nivós politika minden-
nel inkább törődik, csak éppen azzal nem, amelynek célja Magyarországnak és Ujvidéknek szellemi és gazdasági haladása, mert az a fránya idegen hangzású fogalom, az a nivó, amelyet a méltóságos Főispán úr oly kitaróan hangoztat, — csupán csak azt jelenti, hogy a méltóságos Főispán úr előtt, mihielyt jelenlétét csak sejtjük, boruljunk le szolgálai módon; hogy rajta kívül ne lássunk, ne halljunk semmit; hogy csak az az igazság, amit ő mond, csak az nem szabad, amit ő ilyenek nyilvánít.

Azt hisszük, egyetért velünk Ujvidék városának minden egészséges észjárású, romlatlan érzésű és jó ízlésű polgára akkor, midőn ezzel a nivós politikával szemben, mindjárt a kezdeten felemeljük tiltakozó szavunkat s erőteljesen azt hangoztatjuk, hogy az ilyen »nivó«-ból nem kérünk! Hogy az efféle »uri« tempó ellen, nem rettenve vissza semmiféle üldözéstől és erőszakoskodástól, elszántan küzdeni fogunk.

Azok, akik polgárságunknak ebből az értékes és megbecsülhetetlen rétegéből bentülnek törvényhatóságunk közgyűlésein, e város egészséges észjárású, romlatlan érzésű és jó ízlésű polgárai ebbéli elhatározásának a napokban teljes határozottsággal kifejezést adtak már törvényhatósági bizottságunk ama közgyűlésein, amelyeken a méltóságos Főispán úr arra törekedett kitanítani az ellenzéki törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy a közgyűléseken, a felszólalásokat bevezető megszólítások egyike és pedig a sorrendben elsőként, a »Méltóságos Főispán Úr«-ról zengjen, míg a törvényhatósági bizottság vagy közgyűlés megszólítása csak azután következze s az is csak — »tekintetes« legyen.

Mert így kiránja a — »nivó«, a méltóságos Főispán úr tekintélye s egyáltalán méltóságos máteházi Matkovits Béla »földbirtokos« és Ujvidék város főispánja. Puntum!

Hogy a méltóságos Főispán úrnak ezen álláspontja jog szerint sem állhat meg, azt egy korábbi cikkben már kifejtettük s most hangoztatott tiltakozásunk már ezért is jogosult.

A méltóságos Főispán úrnak kérdéses magatartása azonban szerfölött célszerűtlen is, mert mint láthatja, amikor törvényhatóságunk közgyűlésein mindenáron nivót akar teremteni, éppen közgyűléseink hagyományos nivóját rombolja le nagy meggondolatlansággal.

A mondottakkal nem azt akarjuk azonban mi hirdetni, mintha a mi közgyűléseink nivója egészen kifogástalanul állana.

Van bizony ott elég sok kifogásolni való ezen a téren is.

De ezek közt a kifogásolni valók közt még csak szóba sem jöhet az, hogy a szónokok a felszólalásaikat bevezető megszólításukban szállnak-e Tarjagos Illés mintájára a méltóságos Főispán úrhoz, avagy nem s hogy »tekintetes«-nek címezik-e a közgyűlést, avagy »mélyen tisztelt« nek s egyáltalán, hogy élnek-e akármilyen megszólítással!

Ha már a méltóságos Főispán úr mindenáron megváltoztatni akarja közgyűléseink nivóját, találhat ebbeli ambíciójának kielégítésére az általa választottnál okosabb és komolyabb módot, ami amellet jogos és eredményes is lehet.

Ez az okos, komoly, jogszerű és mindenekfölött eredményes nivópolitika pedig az lenne, hogy ha minden rendelkezésére álló törvényes eszközzel megszabadítja a közgyűlést az elvtelen köpönyegforgatóktól s az ízléstelen Gyókoktól, meg Dódásoktól s amikor mind ezt már megcselekedte, magától a méltóságos Főispán úrtól s azután hazamegy a »temerini birtok«-ra — automobilozni.

Igy valamikor, ha újból duzzadásnak indul ifjúi keble, ismét lehet belőle még Kossuthpárti képviselőjelölt is.

Talán éppen Ujvidéken, mert hisz itt már csaknem minden választópolgárt megtisztelt, igaz, hogy mint — méltóságos Főispán úr!

S még így is — ezt az »Ujvidéki Hírlap« írta — sok helyen kifüstölték! ... Tehát csak lassan.

... Csak lassan!

Törvényhatósági közgyűlés.

Szajkosár a szavazó gyárban.

Nyakig ül benne Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottságának ellenzéke és természetesen vele együtt a közönség százféle érdeke is, a munkapárti rendszernek, az új szellemnek áldásaiban. A közgyűlés termében a pártok békéjének, a megértésnek, az összhangzó működésnek ügye igen rosszul áll, fokról-fokra rosszabbul. A jelenlegi helyzetnek természetesen majd a polgárság érdeke fizeti meg az árát. A többség egyszerűen majorizálja a kisebbséget. Nem beszél, nem argumentál, a szellem fegyvereivel nem küzd, csak szavaz mint a parancsolat. Valóságos szavazó gyár van a torony alatt.

A nem virilista tagok, akiket a választók bizalma küldött a város kormányzó testületébe,

Bogdány és Társa

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat

Budapest, VI., Dálnok-u. 12.
Saját házban
Telefon 988.

Ujvidék

II. Rákóczi ut 66.
Telefon 219.

igen kurta elbánásban részesülnek. Mellőzés, kicsinylés, jogfosztás az, ami számukra kijár.

A főispán az új szellem és nemzeti munka dicsőségére újabb és újabb esetekben alkalmazza a klotürt, mint akár eddig, más-más közgyűlésen állandóan a legutolsóig. Hogy a jog elkobzásának valami látszata legyen, az elnök nagy közjogi áltudományal magyarázza, illetve félremagyarázza és elcsavarja a szabályrendeletet, vagy a törvény szavait, az általános szokást, alakosságokat. Érti is valamennyire a főispán, hogy védenie kell a nagy nyilvánosság színe előtt is Ujvidék polgárainak bizalmi férfiával szemben tanusított magatartását. A „Határőr“ több rendbeli szapulását valahára szívére vette. A marólig hatását külön mosakodással akarja leöblíteni magáról. Mosakodik. A szócsőben védelmi iratot közöltet, amelyben egy helyütt kiserkeszteti saját személyét, olyan jól sikerült a mosakodás.

Ott mást beszéltet, a közgyűlésen másként cselekszik. Itt annyira kényelmesnek fogja fel elnöki teendőit, hogy egy-egy felületet kijelentéssel, mintha nem is a lényegét sértené meg igen szembeütő módon, tulteszi magát a betűk hiv értelmén, azon a kötelességén, mely a szabályzat megtartásában jut kifejezésre és a kisebbség jogának tiszteletében, védelmében áll.

Kényelmes dolog elkobozni a szólásjogot. Kevesebben beszélnek, nem mondanak oly sok kellemetlenséget, nem nyílik annyi alkalom az ellenzéknek izgatnia, népszerűséget szerezni.

Eddig olyan volt a közgyűlés lefolyása, hogy hozzá lehetett szólni, meg kellett is hozzá szólnia szőnyegen forgó tárgyhöz. Tökéletes nem lehet minden tanácsi előterjesztés. Vita után jött a szavazás. Ezentúl úgy fog történni a dolog, hogy a referens, a tanácsi előadó elkiáltja az illető pontozat számát és a hívők nyomban felugrálhatnak szavazni. Vagy fel se ugrálnak, hanem kirántják a zsebkendőt és az elnök felé lobogtatják.

Ahogy kezdte a főispán az első közgyűlésen működését, úgy folytatja. Tapasztalatain nem okult. Folytatja elnöki kisedet játékait az igazság, a méltányosság rovására, a szólásszabadság csorbitásával a városi autonóm jogok kárára. Amint a pedál közli vele, ahogyan többször leirtuk ezt a műszert, aszerint lép akcióba, beszél vagy cselekszik. Az ő agyba-főbe dicsért.

T á r c a.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

„Mulik az esztendő, mulik, meg megújul“ ... megint megérkezünk az általános utazások idejéhez. Ki utazik, ki fürdőre, ki meg csak éppen falura megyen, de aki csak szerét teheti, készülődik, csomagol, utazik. Aki mindig előre látó és gondos, az már régen döntött a kérdésben, hogy hova vigye a nyári pihenés ideje és aszerint készült el a ruhával is. Azok pedig, akik mosolyognak a társnőjükön, aki már januárban kezd a nyaralás kérdésével foglalkozni, mert ők ezt mindig az „utolsó pereben“ szokták elhatározni, ilyenkor kapkodnak, futkosnak a varrónőhöz, mert hogy „semmijük sincs“ és azt szeretnék, ha minden varrónőnek száz keze volna, mind azért, hogy őket és a gyermekeiket ellássa. Sokat ér ilyenkor a jó tanács, amelylyel a Divat Ujság mindenkor szívesen szolgál olvasóinak.

Az első és egyik legfontosabb tényező, úgy-e, az utazó ruha? Ebben hamar helyt lehetünk, mert a formának a divat nagyon kedvez: varratunk egy kerek, mérsékeltlen bő szoknyát, háromnegyed- vagy félhosszú kabátot hátul félig testhez állóan, elől félig lazán, elütő kihajtott gallérral és hosszú ujjal. Hozzávaló minta akad több is a

világgá kürtölt udvariasságából pedig nem látni a közgyűlésen semmit. Egyszer megenged mindent, de csakis saját híveinek. Beszélhetnek felőle hevet-havat, szabadságukban áll. Az egyik szerb vadász beszél a saját társasága, tehát saját maga ügye mellett, hiába figyelmeztetik a közbeszólások az elnököt, hogy a felszólaló érdekelt fél, oda se neki, az illető darálhat. Minden munkapárti minden tárgyhöz annyiszor beszélhet, a hányszor a kebelének jól esik. Függetlenségi soha többször egyszernél, ha az alkalmazott szájkosártól egyáltalán hozzájuthat szólásjogához.

A mult közgyűlés méla akkorddal végződött. Nem azért, mert pityergő kedve volt az ellenzéknek, amiként szeretnék ezt a dolgot reáfogni, hanem azért, mert az elnök megint sérelmet ejtett a szólásjogon. Jogsértései annyira szaporodnak, hogy utóbb mint a város önkormányzatának sérelméről egész komolyan kell majd beszélni és evvel az ügygyel népgyűlésen lesz szükséges foglalkozni.

A főkapitány fizetésének megállapításáról volt szó. Az előadmány után meg sem kérdezte az elnök, elfogadja-e a közgyűlés a tanács javaslatát vagy sem, nem vette tekintetbe hogy egy városatya szólásra felállt, kihirdette az eredményt, az elfogadást. — Ez is csak a szavazó-gyárban történhetik meg, ez a hallatlan gyorsaság és — hatalmi visszaélés, mely már botránnyá fajult. Hát nem valóságos klotür ez, igazi rendszeres, szájkosár-osztogatás? Talán a benzín lehetett az oka a túlságos sietésnek.

A szócső mégis a courtoisieről vezérelkezik, meg a kupaktanácsról és szalon-kabátokról, nem pedig szavazó gyárról.

A közgyűlésnek utolsó mozzanata, amelyről említést kívánunk tenni, Bozszenik Béla ügyrendi felszólalása volt. A közben lefolyt incidens fokozza az eset érdekességét. A nevezett városatya azt vitatta, hogy az elnök szabálytalan módon, minden gyakorlat ellenére ütötte el Kubinyi Károlyt a szólásjogától. Fel sem tette a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés a tanács előterjesztését, mindjárt ki is hirdette határozatképpen. Az elnök avval érvelt, hogy a szónok nem jelentkezett. — Dehogy nem jelentkezett, hiszen állott. Éppen ez volt a baj. látta az elnök is, gondolta, baj lehet a dologból, ha az ellenzék a főkapitány ügyében szóhoz jut. Kü-

Divat Ujság mai számában. A szövetje, ha a tengerre vagy hegyvidékre visz az utunk, sevió vagy loden; sötétkék, sötétszürke vagy szürkés-kék színben. Ha valamilyen elegánsabb gyógyfürdőbe megyünk: kis kockás, elegáns angol-szövet, mely ugyancsak sevió és kamgarn.

Az utazóruhát most is a bluz egészíti ki flanelből vagy mosóselyemből, mert ez a két anyag nem gyűrődik, ami a batisznál és zefírnél elmaradhatatlan. A mi az utikalapot illeti, úgy az annál elegánsabb, mennél egyszerűbb. A kék, barna, szürke és fehér szalmakalap divatos formában, szárny- vagy szalagdiszszal, mely köré egy gázfátyolt, úgynevezett automobilfátyolt kötünk, a legcélszerűbb és mégis mindig a leg-elegánsabb. Nélkülözhetetlen kelléke még az utazásnak a kifogástalan keztyű mosóbőrből vagy akár valamely szövött anyagból, továbbá a magasszárú cipő, alacsony sarokkal.

A többi uti felszerelésünk attól függ, hogy hova megyünk. Ha csak valamely csendes helyre megyünk, ahol nincsenek reggeli meg délutáni séták, nem kísért a table d'hôte, nincsenek hangversenyek, reunionok stb., akkor megteszi a rendes ruhakészletünk, ha van abban néhány batiszt- és egy-két selyemblúzunk, egy nyerselyem vagy vászonkabátos ruhánk, köpenyünk, esőkabátunk és úgynevezett sportsipkánk. A selyem-

lőben a jelentkezés követelése igazi elnöki basáskodás, illetve visszaélés. Sok galibára, félreértésre, keserűségre, szenvedélyeskedésre fog még okot szolgáltatni. Sokszor idő sincs hozzá, hogy valaki az aljegyzőnél jelentkezék, amint az elnök kívánja. Mig az előadó olvas és végére nem jut az előterjesztésnek, a tárgy lényegét tudni nem lehet, jelentkezni korai dolog. Ha az aljegyző szerbül referál, ő nem hallhatja a jelentkezést. Egy félpillanat multán a szavazó-gép megindítása előtt már kihirdeti az elnök a saját akaratát és reá kényszeríti Ujvidék városára. Hiában áll helyén a városatya rendületlenül és kerszót a szólásszabadság szent nevében. — Mikor Bozszenik az ügyrendhez hozzászólt, azalatt Dr. Szlezák, aki az összeférhetetlen ügyészi széken ül, megférhetetlen természetű szerint. pök-hendi módon reáshipakodik Bozszenikre: „Üljön le!“ Az elnök teteti magát, mintha semmit sem hallana és oda se hederít a mindenható úr illetéktelen beavatkozásának. Bozszenik a maga higgadt modorában visszautasítja az ügyész garabonciáskodását, aki nem gyakorolhat elnöki jogokat ilyen nyíltan, csak titokban, a pedál segítségével.

Maga a kevésbé látogatott közgyűlés gyors lefolyású volt, jobbára egyszerű tudomásul vétel; felszólalás — sűrű és felesleges is, a jelentéktelen tárgyaknál esett. Miután főispán indítványára úgy a polgármesternek, mint ifj. Jójárt Jánosnak jegyzőkönyvi részvét nyilvánítása határozatott el — előbbinek édesanyja, utóbbinak édesatyja, a derék tvh. biz. tag elhunytá alkalmából, a krassó-szörénymegyei árvízkarosultaknak 500 K. szavaztatik meg; a rendőrök és szolgák lakbérére 50 koronával emeltetik, ezenfelül 1911-től fizetésük rendezése és osztályba sorozásuk a betöltött szolgálati idő mérvében történik. Tudomásul vétetett úgy a rom. kat. kálvária rendezése és a temető kibővítése, valamint a vegyvizsgáló laboratórium felállítása s a 2 millió 100.000 kor. függő kölcsön tárgyában hozott kgy. határozatot jóváhagyó min. leirat.

A király 80. születésnapja megünneplése tárgyában érkezett Tolna vm. körirat kapasan a lelkészek felkérésnek, hogy nálaistentiszteletet rendezzenek aug. 18-án, a város közönsége pedig ugyanakkor díszközgyűlést tart és hódoló feliratot intéz ő felségéhez.

ruhát és „fályolozást“ othon hagyhatjuk a szekrényben.

Másként áll a dolog a divatos gyógyfürdőkkel, vagy ha tengerpartra megyünk. Ez esetben mindenekelőtt egy kalapdobozt kell szereznünk. A divatos ruha elfér a legkisebb helyen is, de a divatos kalap megkívánja a maga házáat. És ha még legalább elég lenne egy nagy kalap, de kell egy virágos a délutáni hangversenyre, meg egy structollas vagy kócsagos estére. Az uti kalap megteszi a reggeli sétákon. A ki gazdaságos, a reggeli sétáknál az uti ruhájának hasznát veszi, ha nem, úgy básztselyem vagy világos posztókőpeny szükséges. Nélkülözhetetlen legalább két kabátos ruha, az egyik lehet santung-selyem vagy fulár, a másik vászon vagy flanel; az előbbi délelőttre, az utóbbi a tenniszhez, evezéshez vagy horgászásnak. Fontos a fátolozott himzett ruha, az ugyanolyan fulár, vagy a két-féle szövetből varrt ruha megfelelő köpenyvel délutánra; a liberti selyemvoál- vagy csipkeruha sifonköpenyvel az esti szórakozásoknak. Mindehhez még néhány batiszt vagy moll-bluz, színes fátolozással, meg még sok-sok mindenféle apróság: fátol, napernyő, retikül stb. A tengerparton a legélesebb színek is nagyon szépen hatnak. A fehér ruha persze a legszebb, de szép a piros, sőt még a sárga is.

A város 1909. é. zárszámadásai szó nélkül tudomásul vétetvén, hosszabb vita indult meg a fűzeserdő vadászterület bérbeadása tárgyánál s itt megesett, hogy nemcsak sok volt a felszólaló, de többen kétszer is felszólalhattak, míg egy későbbi tárgynál sem Dr. Kubinyi, sem Bozsenik — talán mert függetlenségiek (?) egyszeri felszólalásra sem kaptak elnöki engedélyt! A kérdéses vadászterületet még a múlt év őszén Richter Dániel és társai vették bérbe 187 koronáért, felebbezés után pedig most a tanács javaslatára nagy többséggel a régi vadásztársulat kapja meg utóajánlata alapján.

Ifj. Jójárt János felfüggesztett főkapitány $\frac{1}{3}$ fizetése — kérvényező kérvénye alapján felére felemeltetik s az eziránti egyhangú határozat kimondása oly hamar történik, hogy hiába jelentkezik felszólalni kívánó, pláne a felszólalást már meg is kezdett Bozsenik biz. tagot maga Dr. Szlezák — főügyési vagy orsz. képviselő minőségben-e, nem tudni, de a főügyési székkel azzal, hogy „üljön le“, egyszerűen leintti, maga az elnök pedig nem is adja meg neki a szót! (kissé anarchisztikus?!)

Szalkay Sándor 6 heti szabadságot kap, Fenyő Győző dr. orvosi oklevele meghirdetettik és Besze Mihály a szokott feltételek mellett a tisztviselőtelepen telket kap. E tárgynál Gály József felvilágosítást kér, vajjon a műszaki tanácsos, aki nem is villát, de emeletes bérházat épített, megtartja-e a szerződési feltételeket? Az érdekelt helyett Profuma alpolgármester mondja, hogy a fenálló szerződés szerint szabad úgy építenie, hogy két család is lakhassa. — Pedig a tisztviselőteleppel az volt a város intenciója, hogy a tisztviselők olcsó áron és módon maguknak szerzhessenek házat s valószínű, ha más szegényebb tisztviselő próbált volna meg ilyen spekulációt, aligha kapja meg rá az engedélyt. Mit mondanak hozzá a belvárosi háztulajdonosok, akiknek ily módon terhes adójuk mellett ma-holnap jóval meg is csappanhat házbérjövödelmük?

HIREK.

Nemeskeblőség. Mayer József, a városi ártézi fürdő bérlője, aki időt, fáradságot és anyagi áldozatokat sem kímélve, ezen ritka gyógyhatású és modern berendezésű fürdőnek messze vidéken is, nagy hirt szerzett és biztosított rövid idő alatt s folytonos ujitások és javítások által a fürdőző közönség mindennemű igényeinek kielégítésére törekszik, a meglehetősen nagy bérösszeg s a befektetések vagyonszámba menő nagy költségei dacára, nem egy ízben mutatta ki nemes emberi érzését azzal, hogy a kevésbé tehetős és szegények részére is hozzáférhetővé teszi, megkönnyíti e fürdő használhatóságát. Részint kedvezményes áru, részint szabadjegyek nyújtása által lehetővé teszi, hogy az ártézi fürdő gyógyhatásában, áldásában a szegényebb-sorsúak is részesedjenek. Legjobban ismét nagy elismerést érdemlő humanizmusról és ember-szeretetről tett tanubizonyítást, midőn az I. ujvidéki nőegyletnek — beteg szegényei javára — 300 darab ingyen jegyet boesátott rendelkezésére, amely nemeskeblű adományáért a nőegylet választmányja jegyzőkönyvi hálás köszönetét hozta a fürdő derék bérlőjének tudomására.

Uj jogtudor. Dr. Pap Ignác főrabbi fia: Sándor a kolozsvári tudományegyetemen jogtudori oklevelet nyert. Gratulálunk.

Megdicsért csendőr. Gál Ferenc ujvidéki szárnybeli c. őrmester a közbiztonság terén hosszabb szolgálati ideje alatt tanúsított szorgalmának, eredményes tevékenységének és célirányos vezetésének elismerésül a honvédelmi miniszter okirati dicséretében részesült.

Általános

igazság hogy az emberek

egyenlő

véleményre jutnak, ha

közvetlen

tapasztalataik egyenlők. Szerzte az egész országban

községenkénti

tapasztalatok bizonyítják immár, hogy százával és ezrével keresik fel az ujvidéki ártézi gyógyfürdőt, melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis csodás hatású és könnyűvé teszi a

választást,

hogy pénzünket külföldre vigyük-e, vagy

követeljük

a szenvedő betegtől, e hazájában, Ujvidéken, keressen betegségére enyhületet.

E fürdő jótékony hatása mindenkire, tehát a

nőkre is kiterjed.

Nyári multság. Az ujvidéki keresztény szociális egyesület e hó 17-én Ruzsicska dunaparti vendéglő-helyiségeiben nagy nyári multságot rendez. Ezen a multságon fog a szociális egyesület kebelében alakult „Harsona“ dalárda első ízben fellépni s változatos műsorban bemutatkozni. Az előadást, illetve hangversenyt tánc követi.

A krassó-szörénymegyei árvízkarosultak segélyezése érdekében, mint már mult számban jeleztük, az ujvidéki nőegyletnek Pinkovich Ferencné elnöklete alatt közös akció kifejtését határozták el s ennek értelmében ma vasárnap, a főtéren és főutcán felállított urnáknál veszik át az ezen célra szánt nemeslelkű adományokat.

Kimutatás a gyermekbarátok egylete által rendezett multság alkalmából befolyt felülfizetésekről: Ujv. Takarékpénztár, Közp. Hitelintézet 20—20 k., Zadruga Srpszka, Magy. Kereskd. Bank, Maticza Srpszka, Dr. Szlezák Lajos, Dungserszki Lázár, Neven Dalegylet 10—10 k., Dr. Ámon Pál 6 k., Altwirt Fr. Fia, Farkas Lajos, Schwarz Testvérek, Dietzgen Imre fiai, Dr. Horváth Géza, Első Magy. ált. Bizt. Tsg., Előlegezési Egylet, Zsófia gőzmalom, Brunner Ede, Ratarszka S. Dalegylet 5—5 k., Menrath fia 4 k., Ujv. Népbank, Wolf és Trosztler, Dr. Rózsa Miksa, Moser és Wertheim, Dr. Gáál Ödön, Bulics Testvérek, Paul Ferenc 3—3 k., Radonics Milan, Witz Ferenc, Czitlik Ferenc, Maldacker Márton, Massong Péterné, Zsivojnovits tanár, Wachtl Imre, Basztalovics, Fischer Konrad, Gerich Ferencné, Bernold Lipót, Bachinger, Haasz Fülöp, Hódoványi Andor, Szűcs Ferenc, Stadler Katalin, N.N., Ifj. Klein József, Nenádovits, Dussing Miklós, Königstättler Dusan, Krammer, Weinfeld, Faith Boldizsár, Stolz Károlyné, Lederer, Dr. Klein Lipót, Rainer Simon, F. F. Brüll, Reich és Leberherz, Dungszerov és Berletits, Márkovits Dusan, Schohsberger Lajos, N.N., Dr. Adamovich István, Stark, Dr. Wagner Károly, Spiller Lőrinc, Szirmai György, Michels Gyula, N.N., Récei Gusztáv, Dr. Leitner Benő 2—2 k., Fuchs Gusztáv, Popovits, Jelenik, Reich Jakab, Weisz, Dr. Ofner Mór, Dr. Kodané, Belohorszky Gábor, Dr. Gavan-szki T., Kertész Mór, Tolveth Gusztáv, Seidling Pál, Klein és Popper, Csávic, N. N., Malencsics, Liebmann és Totovits, Haasz Albert, Flaman Péter, Abraham János, Moize Péter, Rosenblüth, Hosek Ignác, Kohn Gyula, Dr. Mayer Oszkár, Rokkenstein József, Wolberger József, Scheer Ferenc, Bellán Hellén, Schirschinger Viktor, Schultész István, Müller Gyula, Dickmann János, Schmidt Károly, Maros Mihály, Pollak és Rösler, Gerich István, Grosz és Lázits, Varga Béni 1—1 kor. (Vége köv.)

Anyakönyvi hir. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 1—8-ig bejelentett születések: 20, még pedig 8 fiú, 12 leány; meghalt: 12.

Lövészet. A polg. lövőidében e hó 3-án rendezett kácsa-lövészet alkalmával összesen 450 lövés tétetett s díjnyertes lón, még pedig mély lövésért: Massong P. (szeg), Witz F., Lobenstein K., Weichert M., Derner L., Tausch J., Rockenstein J., Burmann S. (ötösért); találó lövésért; Witz F. 18, Lobenstein K. 16, Burmann S. 15, Rockenstein J. 9, Massong P. 8, Derner L. 5, Weickert M. 3, Tausch J. 3 kacsát.

Magas életkor. E héten halt meg Ujvidék egyik legéltesebb asszonya, özv. Stoppel Mátyásné, aki 113 évet élt s csak az utolsó 3 héten kezdett betegeskedni.

Ne bánts a magyart! Hatalmas rituális köpködést visz véghez az ujvidéki naplóban egy ujdonság féle viccelődés és kiszólás névtelen írója. Kinek a nevében beszél és kicsoda? Azt el kell találni. A fertelmes stílus és a rossz központozás bizonyítja, hogy a sorok nem a felelős szerkesztőtől erednek. Miutha valaki egy másik szerkesztőtől kért volna kölcsön egy csi-

petnyi magyar királyi ész és szellemet, meg egy kávé kanálnyi tudományt. (Valjon maradt-e ottan?) Addig kötekedett velünk odaátrol egy ismeretlen a naplóban, hátulról támadva minket, ha mi a mungók ellen védekezünk, amíg a tulajdonos úr megkapta a magáét. Őt sejtettük az áruló támadás szerzőjében. Most a kis ártatlan laptulajdonos úr feljajdul. Látszik, hogy elevenére tappentottunk. Ha már jajveszékkel, miért kívánja, hogy hegyibe még csiklandozzák. Ugy sem lesz majd kedve nevetni, mikor a saját viceitől sem tud — főleg ha annak a bizonyos bűnlajstromos gyűjteménynek leplet kisére fellebbenteni találjuk. Akasztófa — humor kell hozzá, hogy ilyenformán tagadja le a mi gomor-báskodásunk hatását, mely helyére talált, a tulajdonos úr elevenére tappentott.

A pécs-báttaszéki vasut munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy nemsokára megkezdik a sínek lefektetését, amivel őszkor készen lesznek, úgy hogy a vasutat még ebben az évben átadják a forgalomnak. Ha ez a vonal elkészül, Szabadka a baja-báttaszéki hidon s e vonalon keresztül kap közvetlenebb összeköttetést az anektált tartományokkal.

A palicsi gyermekórház megnyílt. A fehér Kereszt Egylet által alapított s az állam által fentartott, Palicson már néhány év óta működő állami gyermekórház július 1-én nyílt meg. Eddig 40 gyermeket utaltak az ország különböző menhelyeiből Palicsra, hogy itt nyerjék vissza egészségüket.

Bácskai adóhivatalok. Érdekes kimutatás fekszik előttünk. Ez a kimutatás feltünteti, hogy a bácskai városok adóhivatalaihoz hány község és mennyi lakosság tartozik. E szerint az újvidéki adóhivatalhoz a városon kívül 14 község és 82,233 lélek tartozik; a zentai adóhivatalhoz a városon kívül 4 község és 73,178 lakos, a zomborhoz a város és 20 község, 120,455 lakossal, a szabadkaihoz a város, 3 község és 102,236 lakos, a bajaihoz a város, 21 község és 97,473 főnyi lakosság tartozik.

Jogi vizsgákra való készülési megkönnyítése. Dr. Dobó jogi szeminárium Kolozsvárt azok érdekében, akik jogi vizsgáikat szeptember hónapban, avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartozhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felülről jegyzeteit már most kiköleszözi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s végül többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

A zalathnai sóbányák mélyébe vezet az olvasót Rákosi Viktor A bécsi diákok című regényének legújabb közleményében, mely Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás július 3-iki számában jelent meg. Az érdekes regény most az ifjúság legkedvesebb olvasmánya, Dörmögő Dömötör, a híres és mulatságos mackó mellett, a ki e számban kezdi meg tréfás kalandokkal tele nyaralását. A Jó Pajtás ugyane számában van még Endrői Sándor és Teleki Béla verse, Holló Sári elbeszélése, Elek nagyapó meséje Csalafintás Ferkóról, cikk és képek a délvidéki árvizről, Garay Ákos kedves képe. Dánielné Lengyel Laura pedig új regényt kezd a török világ idejéből. Rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé e szám érdekes és változatos tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 k. 50 f. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV. Egyetem-u. 4.).

Az 500-ik vidéki fürdővendég. Az „Ujvidéki Városi Ártézi Fürdő”-be tegnap jött az ötszázadik vidéki fürdővendég, akik mind 3-4 hétig voltak a fürdő vendégei. Jelenleg 141 vidéki fürdővendég tartózkodik a fürdőben, akik részben a teljes gyógyulás, vagy a rendkívüli javulás útján vannak. Néhány nap előtt hagyta el a fürdőt hat heti eredményes fürdőkúra után lovag Frankl István nyugalmazott főgimnáziumi igazgató Szabadkáról, akinek 12 éves lábujjában oly öröndetes javulás állott be, hogy két mankóját, amelyre támaszkodott, a fürdő múzeumában hagyta. Vig Istvánné asszony Öregfaluról ugyancsak mankóval jött ide és, amint a mai számunk „Nyilttér”-rovatában közölt hírlap igazolja, 14 napi gyógykezelés után, mankó nélkül távozott. A fürdőben jelenleg gyógykezelés alatt álló fürdővendégek között olvassuk a következő neveket: dr. Schaeffer József megyei t. b. főorvos Dunaesébről, Jó Endréné adóárnok neje Topolyáról, Dávidházy gyáros neje Debrecenből, Haub János községi jegyző Dunaágósról, dr. Hereceg Lajos ügyvéd Szabadkáról, Vig Illés vendéglős Sajkásgyörggyéről, Miskovics Georgije Oroszországból, Hermann József fa nagykereskedő és családja Torzsáról, Neuser Ignác hal-nagykereskedő és családja Apatinból, Hauer Fülöp földbirtokos Ujsóvéről és mások. A fürdőpark napról-napra szebb lesz, úgy hogy rövidesen a város legkellemesebb tartózkodó helye lesz.

A víz, mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbeteg legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen ízletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után a boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiköszörölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyanak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a

MOHAI ÁGNES-FORÁS

a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai ÁGNES-vízét különösen olesón szerezhetik be.

A hányásra ingerlő ricinus olaj helyett számos orvos a Ferencz József-keserűvizet rendeli. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy ez a tiszta, természetes gyógyvíz még oly esetekben is a nyákhártyák izgatása nélkül gyors és fájdalommentes tisztító hatással járt, amelyeknél más hashajtószereknek már nem volt meg a kellő hatása. A főváros egyik legrégebbi közkórházának igazgatósága ezért ekkép fejezi ki elismerését: „Mint igen hatásos levezető- és hashajtó-ásványvíz a „Ferencz József”-keserűviz kiválóan ajánlható.” Utazatóktól tessék óvakodni! A hol raktár ninesen, a legjobb közvetlenül a Ferencz József-keserűvíz források szétküldési igazgatóságához, Budapesten, fordulni.

Irodalom.

(Nincs többé holtidény.) Soha több igazsággal nem lehetett azt mondani, mint az idén, mikor nálunk az új parlamenttel új politikai harcok vették kezdetüket éppen júliusban. Nincs tehát intelligens ember, aki az újságolvasást most mellőzhetné. Epen azért hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét a legelterjedtebb magyar napilapra, a Pesti Hírlapra, melynek főerőssége, hogy pártokon kívül és felül állván, szigorú ellenőrzést és igazságos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkivel szemben. Mint a lap kiadóhivatala minket értesít, a cikkírók és tárcírók jeles gárdáját új munkatársakkal sikerült szaporítani, úgy hogy a Pesti Hírlap munkatársai ma: Eötvös Károly, Abonyi Árpád, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Porzsolt Kálmán, Murai Károly, Szomaházy István, Lux Terka, Csörgő Hugó, Gellért Oszkár, Mezei Ernő, Kéry Pál,

Tömörkény István, Váradi Antal, Diplomata, gr. Vay Sándor, Bokor Malvin, Alba Nevis, Béli Izor, b. Malcoms Béla, K. Simó Ferenc, Lamperth Géza, Lasz Samu, Szász Zoltán, Szabóné Nogáll Janka, Ráskai Ferenc, Seress Imre, Garai Ferenc, Guthi Imre, Fehéri Armand, Kemény Ferenc, Várady József, Herezegh Béla, Pálmai Henrik, Szegő Béla, Pártos Bence, Balla Vilmos, Katona Béla, Kanizsai Ferenc, Schmittely József (helyettes szerkesztő). Valóban oly névsor, melylyel más lap alig dicsékedhetik. S a Pesti Hírlap azonfelül, hogy a legjobb és legbővebb tartalmat nyújtja olvasóinak, még külön kedvezményekkel is szolgál előfizetőinek: naptárral és divatlappal, a Pesti Hírlap minden előfizetője karácsonyi ajándékkul kapja a Pesti Hírlap nagy képes naptárát és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-Salon című pompás képes divatlapot, gazdag szépirodalmi tartalommal. S bár napról-napra a legbővebb tartalommal, minden más napilapot felülmúló terjedelemben jelenik meg, a Pesti Hírlap ára egy óra csak 2 k 40 f. ¼ évre 7 k. és a Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 k. Az előfizetést legcélszerűbb postautalványon a kiadóhivatalhoz címezni: Budapest, Váci-körút 78.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen, jó és szeretett édesatyám: id. Jójárt János elhalálása alkalmából végtelen fájdalomtól sújtott családom iránt a polgárság minden köréből megnyilvánult részvénytárgyakozokért, a temetésen való megjelenésért és a koszoru-adományokért úgy egyesekek, mint testületeknek ez uton mondok forró hálás köszönetet.
Ifj. Jójárt János.

Az „ujvidéki városi ártézi jódosfürdő” tekintetes igazgatóságának

Ujvidéken.

Tisztelettel értesitem a tek. Igazgatóságot, hogy f. é. június hó 23-tól jódosfürdőjüket igénybe vettem, mely idő alatt 10 éves lábujjomból teljesen kigyógyultam. Melesleg említve 10 éven át sánta voltam és a lábamon nyílt seb volt. Most hála Istennek az Önök jódosfürdőjükhöz gyógyvíze a nagy és már krónikussá vált sebemet teljesen begyógyította és most már friss egészségben, bot nélkül járhatok. Ezen tény a tek. Igazgatóságnak örömmel hozom tudomására és nem mulaszthatom el a tek. Igazgatóságnak a figyelmes kiszolgáltatásért és b. előzékenységeért, hogy hálás köszönetet ne mondjak.

Egyben értesitem, hogy jódosfürdőjüket tölem lehetőleg mindenkinek a legmelegebben fogom ajánlani, mert az a csuszbetegnek számára valóságos jótétemény.

Kelt Öregfalun 1910. július hó 8-án.

Maradtam kiváló tisztelettel

Vigh Istvánné.

Felhívás.

Surányi (Schön) Sándor ismeretlen helyen tartózkodásu újvidéki születésű volt budapesti pezsgőgyárost, most műszaki ügynököt felhívom, hogy 1907. október 31-én érte vállalt kezességet a budapesti kir. ügyészség 4276/1910. kimutatása 146 K. 27 fillért mint a vele szemben felmerült bünygyi költségeket, melynek megfizetését annak idején becsületszóval ígérte és én ezen összeget helyette megfizettem, nekem haladéktalanul vissza fizesse.

Fenyvesi Adolf

Budapest, 1910. július 4. festék kereskedő VII, Dohány utca 86.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Politikai főmunkatárs dr. Medvetzky Imre.

Laptulajdonos: az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

II. Rák
és mellék

U
augusztu

Ha
Ma

hogy ar
A F
hölgyek
egész vi
Pára
ban rej
hatása r

Mive
nozzák
jeggyel
ilyen ké
nemü fe

A F
zsirtalan
A b
löt, pat
stb. gy
az areb
tésére
Nagy t
den gy

Földes
Kaphat
kás Z
Klein C

Há

nagy te
előnyös
nyújt N
utca 51

S
I
4 kö
zést
ágait

Levé

Anchor icon

A
a

erő
...
v
ü
é
c
E
D

Hirdetések.

II. Rákóczi Ferenc utcára nyíló 4 szoba és mellékhelyiségekből álló

uri lakás

augusztus hó 1-re kiadó.

Adamoóich Sándor

Kossuth Lajos utca 36.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvence szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindenemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szepőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemesak az arcra, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógytárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadović VI., Vuits János, Klein Oszkár drogériákban. 6-8

Ház eladás

A Galamb-utca 13. számú ház, mely 9 szobából, illetve lakásból áll, a hozzá tartozó nagy telekkel s nagy kerttel, szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó. — Bővebbet nyújt Németh András háztulajdonos Alkotmány-utca 51. sz. a.

Szülők figyelmébe.

Intelligens fiatal emberek, kik legalább 4 középiskolát végeztek, szakszerű kiképzést nyerhetnek a műfogytechnika összes ágaiban, mérsékelt honorárium fejében.

Fenyvesi Menyhért

fogászati művek laboratóriumában.

Budapest, V. Fűrdő utca 1. sz.

Levélbéli kérdézősködéésre válasz. 2-10

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt be vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszertára az „Arany orszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente 60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappant

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ védjeggyel!

Vasut- és építési vállalkozóknak

igen alkalmas vasuti inventár sinek, kocsik és mozdonyok használt állapotban eladók. Irásbeli ajánlatokat „D. 200“ jelige alatt Mosse Rudolf, Budapest, továbbít. 1-1

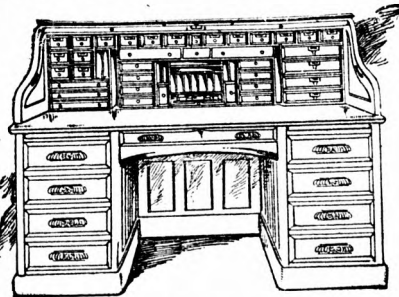
12-30

Amerikai íróasztalok

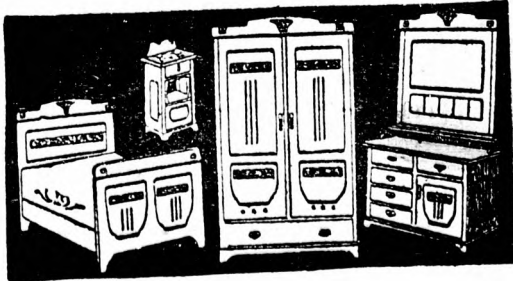
meglepően olcsó árban

csak Grosz és Krausz

butorraktárában, Ujvidék, telefon 24.

20-52

Mindenki tudja

hogy csakis

Grosz és Krausz

nagyáruházában

lehet legjobban és legolcsóbban butort, függönyöket és szőnyegeket beszerezni.

Telefon 24. Ujvidék. Telefon 24.

25-30

